

4.1. Estructura econòmica general

A continuació es presenta alguns macroindicadors que permeten caracteritzar la situació econòmica de la comarca d'Osona en relació amb el conjunt de Catalunya.

- El Producte Interior Brut (PIB)

El PIB correspon a la producció total de béns i serveis de l'economia, menys el total de consum intermedis, més l'IVA que grava els productes i més els impostos lligats a la importació. Aquest és un indicador de l'activitat productiva d'una economia.

El PIB d'Osona se situa per sota de la mitjana del Principat. Així, a l'any 1996 el PIB per habitant era de 1.364 €, mentre que el de Catalunya era de 1.460 €. En el període 1995-2001, el PIB osonenc va créixer un 19,98 %, per sota el 22,5 % català.

Entre l'any 2000 i el 2001, el PIB d'Osona va créixer l'1,98 %, degut fonamentalment al creixement de la construcció (+3,18 %) i el sector serveis (+3,61%), mentre que el sector industrial va créixer molt poc (+0,55 %) i el primari va sofrir una important davallada (-4,5 %).

- La Renda Bruta Familiar Disponible (RBF)

La RBF mesura els ingressos dels residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda depèn dels ingressos de les famílies directament vinculades a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva així com l'activitat de l'administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials.

La RBF d'Osona, és una de les 10 més altes de les comarques catalanes. Analitzant la RBF per càpita, s'observa com tots els municipis del Pla Estratègic presenten valors entre un 6 i un 13 % superiors als de la província de Barcelona (taula 4.1.1.)

Taula 4.1.1.
Renda Bruta Familiar Disponible (RBF). 2000

Àmbit	RBF per càpita (€)	Índex
Montesquiú	13.131	112,8
Orís	13.137	112,9
St. Pere de Torelló	13.128	112,8
St. Quirze de Besora	13.129	112,8
St. Vicenç de Torelló	13.127	112,8
Sta. Maria de Besora	13.137	112,9
Sora	13.133	112,8
Torelló	12.338	106,0
Província de Barcelona	11.639	100,0

Font: Diputació de Barcelona, 2003.

- El Valor Afegit Brut (VAB)

El VAB mostra la riquesa generada en l'economia durant el període considerat i s'obté com a diferència entre el valor de la producció i el valor dels consums intermedis utilitzats (primeres matèries, serveis i subministraments exteriors,...). Aquest indicador reflexa la importància del sector primari i secundari a Osona, mentre que a Torelló (l'únic municipi del Pla Estratègic qual es disposa de dades) el sector primari té una importància molt menor (taula 4.1.2.).

Taula 4.1.2.

VAB de Catalunya, Osona i Torelló (en %). Any 1996

Àmbit	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Catalunya	2,01	30,96	6,78	60,24	100
Osona	5,87	38,70	7,76	47,68	100
Torelló	1,95	43,37	9,90	44,78	100

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. 2003

- L'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF)

L'IRPF grava les rendes obtingudes per les persones físiques¹. Segons dades de 1998 (Institut d'Estadística de Catalunya), tant els valors d'Osona com dels municipis del Pla Estratègic eren inferiors als del conjunt de Catalunya (taula 4.1.3.). Aquest fet es deu en part al menor nivell de vida d'aquesta zona, principalment pel que fa al valor de l'habitatge.

Taula 4.1.3.

IRPF dels municipis del Pla Estratègic. 1998

Àmbit	€/contribuent	Índex (Catalunya= 100)
Montesquiu	10.956	72,92
Orís	13.156	87,56
St. Pere	11.702	77,88
St. Quirze	12.104	80,56
St. Vicenç	12.850	85,52
Sta. Maria	10.974	73,04
Sora	9.226	61,40
Torelló	13.084	87,08
Vidrà	13.986	93,08
Osona	13.156	87,56
Catalunya	15.025	100

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. 2003

¹ L'IRPF està formada per: rendiments del treball, rendiments del capital immobiliari, rendiments del capital mobiliari, rendiment d'activitats econòmiques i guanys i pèrdues patrimonials

- La distribució de l'ocupació

Respecte al conjunt de Catalunya, a Osona s'observa una proporció superior d'ocupats a la indústria i al sector primari, mentre que passa al revés amb el sector serveis (a Catalunya ocupa el 57,7 %, mentre que a Osona és el 42,3 %).

Dins la comarca s'observen municipis amb un elevat percentatge d'ocupats en el sector secundari (com a Montesquiu), un altre grup de municipis amb un sector secundari important i una alta proporció de treballadors ocupats en el sector terciari (entre els que hi trobem Torelló, St. Pere, St. Vicenç, St. Quirze, Sta. Maria de Besora), i un tercer grup, on la població ocupada en l'agricultura és significativa (com és el cas d'Orís, Sora i Vidrà) (taula 4.1.4.).

Taula 4.1.4.

Població ocupada per sectors (en %). 1996

Àmbit	Nre. ocupats	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
St. Pere de Torelló	918	5,99	54,90	7,41	31,70
St. Vicenç de Torelló	675	4,00	52,59	6,07	37,33
Torelló	4953	1,68	53,66	6,93	37,74
Vall del Ges	6.546	2,52	53,72	6,91	36,85
Orís	94	30,85	31,92	1,06	36,17
Montesquiu	344	2,62	66,28	6,98	24,13
St. Quirze de Besora	828	3,14	50,48	6,28	40,10
Sta. Maria de Besora	74	12,16	41,89	6,76	39,19
Sora	60	48,33	28,33	8,33	15,00
Vidrà	68	23,53	35,29	1,47	39,71
Bisaura	1.374	6,48	52,25	6,33	34,94
Pla Estratègic	8.014	3,53	53,22	6,76	36,51
Osona	50.248	5,42	44,63	7,69	42,25
Catalunya	2.204.652	3,22	32,08	6,97	57,73

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. 2003

En conjunt, l'activitat agrària té una certa incidència sobre el PIB comarcal (representa més del 5 % del PIB comarcal), degut en bona part a la importància de la ramaderia, sobretot a la cria i a l'engreix de bestiar porcí i boví de llet, mentre que l'agricultura ha adoptat un caràcter auxiliar de la ramaderia (amb una important quantitat de terres dedicades a farratge). Aquest pes és molt més important si es considera les activitats relacionades amb aquest sector (indústria agroalimentària associada).

El sector econòmic més important és l'industrial que ocupa més del 40 % de la població activa ocupada de la comarca d'Osona, tot i que en els últims anys ha anat perdent pes a causa de la crisi del tèxtil i de l'augment del sector terciari. Per subsectors, el tèxtil, continua essent important (l'any 2000 ocupava prop del 30 % dels treballadors industrials), tot i que es troba en clara regressió². Les activitats més importants dins d'aquesta branca s'ubiquen a Vic i a Manlleu i principalment són de filatura i el tissatge de cotó. La metal·lúrgia és el segon sector en importància i es concentra especialment a Manlleu, Vic, Torelló, les Masies de Voltregà, Tona i Sant Hipòlit de Voltregà. Els altres tres sectors industrials que presenten una certa importància són el de la fusta (destaca la torneria als pobles de la vall del Ges), el de l'alimentació i el sector de la pell.

² En els darrers dos anys, a la Vall del Ges s'ha tancat les empreses tèxtils Fabra i Coats i Can Blanch.

En els darrers anys, l'activitat del sector serveis ha guanyat pes dins de l'economia osonenca (a l'any 1999 ja representava més del 40 % del PIB), especialment després de l'obertura de l'Eix Transversal³, fet que ha reforçat encara més el caràcter supracomarcal del comerç osonenc i més concretament el de Vic. El comerç al detall és el subsector més important del sector dels serveis i representa prop del 30 %.

---

³ Estudi sobre l'impacte econòmic de l'Eix Transversal, Cambra de Comerç de Girona, 2001.

